

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refușă — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

George Barițiu.

Este aprópe anul, când în ziua de 12/24 Maiu 1892 românimea din toate părțile și de toate condițiunile sociale a serbat aniversarea de 80 de ani a Nestorului științei române, a campionului culturii și neobositului luptătoriu pentru drepturile poporului seu, George Barițiu și éta acum trebuie națiunea noastră să îmbrace doliu adânc, căci mórtea l'a răpit dintre noi în ziua de 2 Maiu n. a. c.

Precum ziua de aniversare din anul trecut a fost o zi de bucurie generală pentru toți românii, cari de preste toate locurile s'au grăbit a felicita pe George Barițiu sau în persoană, sau prin adrese măgulitoare, așa ziua de 2 Maiu este o zi de jale pentru întreg poporul român, căci el în ziua această a pierdut un vrednic și meritat mare fiu al seu, care și-a devotat totă viața pentru prosperarea poporului nostru și pentru elup-tarea și asigurarea drepturilor lui.

Născut la 1812, după ce și-a terminat studiile, și-a început activitatea sa publică ca profesor în 1835, cu dorința de a lucra cu zel pentru destep-tarea poporului român și prosperarea lui în toate direcțiunile. Și dela acest propus firm al seu nu s'a abătut nici când în viața sa.

Aprópe 60 de ani a lucrat George Barițiu, ca profesor organizând școle și societăți culturale, ca diarist întemeind foi române și luminând prin acest far puternic pe poporul seu, ca om de știință scrutând trecutul poporului român, astfel mereu lucrând și îmbărbătând la lucru, luminând și creând opuri neperitoare.

Și bătrânul octogenar în lunga sa viață a vădut ridicat poporul seu din starea apăsată, în care zăcea la începutul carierei sale, a vădut realizându-se pro-

grese uriașe pe toate terenurile vieții publice române, la efectuarea cărora el a contribuit în mod atât de însemnat.

Drept recompensă națiunea română l'a distins cu cele mai însemnate posturi de onóre, puindu-l în fruntea celor mai înalte instituțiuni culturale naționale.

El s'a dus dintre noi, dar operele lui neperitoare vor fi și viața lui laborioasă va servi secolilor viitori, ca model de abnegațiune, jertfă de sine și iubire ferbinte către națiunea sa.

Poporul român are cu un nemuritor mai mult.

Familia repostatului a dat următoriu anunț funebrel:

Georgie Barițiu,

președinte al academiei române din Bucuresci, președinte al „Asociațiunei transilvane pentru literatura și cultura poporului român”, vice-președinte al „Albinei” institut de credit și de economii în Sibiiu etc. etc.

după un morb scurt dar greu a răposat în domnul, provădut cu sf taine în 2 Maiu n. a. c. la 1 óră p. m. în etate de 81 ani ai laborioșei sale vieți.

Acastă dureróasă scire o aduce la cunoscință publică adânc întristata familie a iubitului și neuitatului defunct.

Inmormântarea se va face Vineri în 5 Maiu n. a. c. la 3 óre p. m. după rítul gr. cath. din locuința defunctului la cimiterul bisericeii gr. cath. din Pórta Turnului.

Sibiiu, 2 Maiu, n. 1893.

Veronica v. d. Pop, Constantin Juga,
ca soră. Mihail G. Stănescu,
Leon Barițiu, Mihail Bontescu,
Octaviu Barițiu, ca gineri.
Victoria, Aurelia, Octavia, Maria,
ca frați. ca fice.
Ieronim, ca fiu.

cum și numéroși nepoți, nepóte și alți consăngeni.

„Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român” precum și institutul de credit și de economii „Albina” încă au publicat anunțuri funebreale.

Matriculele civile.

Este mai mult timp, de când se face agitație în toate părțile țerei, în afacerea intenționatelor reforme ale guvernului pe terenul politic bisericesc. Agitația generală, ce s'a pornit contra acestor reforme, ne arată, că ele, dacă se vor introduce ca legi, vor fi adânc tăietóre în viața bisericească administrativă și chiar dogmatică și vor fi păgubitoare intereselor bisericesci.

Din cauza această reprezentanții bisericesci ale diferitelor confesiuni, afară de calvini, au protestat contra lor, pe când congregațiunile comitatense, mai toate s'au pronunțat pentru ele, votând guvernului încredere și sprigin.

S'a pornit deci lupta între stat și biserică, a provocat-o guvernul sub cuvânt de liberalitate, sub cuvânt, că este în interesul și pentru consolidarea statului, pe când noi scim, că pentru întărirea statului ar fi de introdus reforme cu mult mai înteițóre, mai salutare, decât cele pe teren politic-bisericesc; s'a pornit lupta culturală, ea urmăză acum și va urma cu înverșunare, când vor veni la desbateri proiectele.

Dóue din ele sunt, precum scim, prezentate în dietă: pentru recepțiunea ovreilor și matriculele civile.

Proiectul pentru introducerea matriculelor civile are 74 §-i și e împărțit în trei părți: partea I. cuprinde dispozițiuni generale, partea II. dispozițiuni speciale, referitoare la matriculele casurilor de nascere, de căsătorie și de morți, ér partea III. dispozițiuni transitoare și diverse.

În motivarea, prin care se substerne acest proiect dietei, ministrul ăice, că conducerea matriculelor din partea organelor civile trebuie să se considere ca o întregire a organismului statului; statul s'a folosit până acum de matriculele bisericilor și începând din 1769 în mai multe rënduri a regulat conducerea lor prin

anumite măsuri și a eserciat o influență asupra lor. Guvernul însă află, că această este un anarhronism, rămas din evul mediu și pentru aceea acum trebuie ca statul însuși să și aibă matriculele, cari singure să aibă valóre de documente publice. Apoi ne mai spune ministrul, că chiar din viața practică ne putem convinge, că matriculele bisericesci nu corespund întru toate trebuințelor statului, că districtele matriculare sunt nepractic constituite, fiind-că sunt constituite după cele 7 confesiuni din țară, după cum se află respândiți credincioșii acestora.

În cele ce urmăză vom vedé, că aceste și alte afirmațiuni ale guvernului sunt puțin întemeiate, pe când motivul adevărat, că matriculele civile au să servescă ca introducere la căsătoria civilă, nu se spune. Noi credem, că matriculele bisericesci, pe lângă o controlă regulată din partea statului, sunt și ar fi corespunzătoare recerincelor, ministrul e de părere, că pe calea controlului severe nu se póte regula afacerea și această ar duce la conflict cu biserica.

Matricule bisericesci sunt multe, căci fie care confesiune pórtă matricule despre credincioșii săi. Statul va avé mai puține, fiind-că și districtele matriculare vor fi mai puține.

Paragraful 2 al proiectului este de următoriu cuprins:

„Conducerea matriculelor de stat se face în centrul (reședința) districtelor formate anume spre acest scop.”

Pe basa acestuia ministrul va forma 4467 de districte matriculare: 10 în Bpesta, 1 în Fiume, 130 în orașe, 1832 în comunele mari și 2494 pentru cele 10,723 de comune mici.

În nrul viitor continuând, vom aréta, că cu această împărțire în special față de comunele mici, nu se face nici o ușurare sau îmbunătățire, cum susține guvernul.

FOIȚA.

S'au dus în țară!

— Novelă originală de Ilarie Chendi. —
Prietinului C. C. S.

(Urmare).

Chița începù a lacrima. Sêrmanul Nețu, ce avea să facă? Sê-i descopere tot, sê-și verse toate tainele în urechile nevinovatei copile și sê-i răpescă totă linistea sufletescă, toate visurile ei — nu, vâdù el, că e păcat a o trage în șirul păcătoșilor... dar acum sau mai târziu, totuși trebuie să afle... decidă sórtea!

El se sculă și luând pe Chița de mână se aședără amândoi la trunchiul de salcie. O, așa le ședea de frumos unul lângă altul, amândoi cu păr bogat și negru, a lui în bucle mari, a ei în plete lungi; pe fața amândurora desnădejde; pe fruntea lor norii îngrijirei, în ochii lor focul dragostei, oglinda

inimei... frunțele cădeau mereu, mereu preste ei...

— „Esti urâtă, când plângi Chița, scii bine, că atunci îmi esti dragă, când te vâd și te sciu veselă și șăgalnică”, ăise Nețu luându-i mâinile de pe fața ei, ce și-o acoperise cu șurțul.

— „Nu-ți mai sunt dragă, Nețule, nu!” răspunse ea suspinând.

— „Dacă vorbești așa, păcătuesci Chițo, ascultă numai copilă și póte vei înceta! Nu-i cea taină mare, ce mă bân-tue — dacă tocmăi mă silești să ți-o spun — éta-o: Mai întâi iubesc pe Dumneșeu, apoi urmez tu. Dumneșeu e deapaururea cu mine, eu aș voi însă să te am și pe tine, dar pedeca e... sê ți-o spun Chițo? e sêrăcia!” Aci în-roși Nețu, căci el spusese o minciună, ca să linistescă copilă. Și ce avea alta de făcut — bărbații au să póte durerile lumii!...

— „Numai atât, Nețule?” întrebă Chița cu fața înveselită, esti un copil, ce plânge pentru toate nimiciurile, haha, tot necazuri de astea să deie Dumneșeu! Ce ne trebuie nouă avere, când avem în inimă câte o comóră, dragoste! Dute'n colo Nețule, fii mai bărbat.

Și unde nu mi-l îmbrățișază Chița, totă bucurie, și-i acoperi fruntea cu sărutări, îi neteđi părul și se jucă cu chica cea îndărătnică, ce nu se aședă lângă celelalte, ci îi luneca mereu pe frunte în jos. Apoi îi culegea ridând frunțele galbene de salcie, ce îi cădura în păr.

— „Audi bădițul meu, eu nu sciu ce minunea Domnului e asta, cu cât te sărut mai mult, cu atât am plăcere mai mare să te sărut — scii, ca și omul cu friguri, care cu cât mai multă apă bea, cu atât mai mare poftă are de beut — trebuie că e o vrăjitură la mijloc!

„Veđi așa, așa glumétă îmi placi!” ăise Nețu, silindu-se și el să zimbescă, „crede-mă dragă, că să fiu eu în țară străină și să aud, că tu esti supărată, aș muri de jale!”

„Una ca asta nu se va întâmpla nici când; Ce ai tu cu țările străine, aici e satul nostru, aici avem dreptul de pescuit, unghițe, mreje, pace, iubire... ce ne mai trebuie? Avere? Nu!”

„Dar nu scii, că părinții nostri sntt învrăjbiți și deși noi nu stim pen-

tru ce — ei se urăsc până la mórte și s'ar puté întâmpla, ca ei să nu se învoescă nici într'un fel la unirea noastră, éta dragă altă piedecă, dar să avem avere am delătura-o, am fugi în țeri străine, am uita totul de pe aici și am trăi în iubire... dar așa?”

„Nu vom fugi Nețule, numai o încercare, și părinții noștri se vor împăca!”

Nețu-și clătina capul. „O voi femeile ve închipuiți lucrurile din lume așa de ușóre!”

„Nu, Nețule, pe noi ómenii nu ne mai pot despărți, numai Dumneșeu!” ăise Chița și încolăcindu-și mâinile în giurul gâtului lui Nețu, îl strinse la sinul ei cu foc și-și lipi buzele ei de ale lui cu un cutremur fericit și cu frica să nu-l perdă.

E frumos așa un chip, e frumos a vedé două inimi cuprinse de simțul fericirei. Și scii cine vâdù icóna această sêrbătorescă și totuși nu se bucură și totuși nu remase încântat? Dinu!

Din luntrea legănată de apa mișcată de vânt îi vâdù și inima lui se îngrozí. „Dinule, ai fost orbit, Dinule,

Revista politică.

Pe astăzi, Miercuri dimineață, a fost asteptat, după programul stabilit, Maj. Sa monarhul în Budapesta. Sosirea monarhului de astădată i se atribuie o importanță deosebită, după repetițiile, ce s'au repetat de la serbarea jubileului până în zilele din urmă. Mai vârtos presa opozițională se bucură și glorifică pe cel mai constituțional domnitoriu, cu toate că până acum susținea, că curtea ar fi mănioasă și nu mai vrea să petreacă în Budapesta. Din incidentul sosirii foile din Budapesta scriu articli fulminanți, er primarii orașului au afișat un apel, în care roagă pe cetățeni a primi pe rege cu cele mai în sufletește ovațiuni și a-și împodobi casele cu stéguri, flori etc.

* * *

După o despărțire cordială de părechia regală a Italiei, părechia domitoare din Germania e pe drum de a se reîntoarce în Berlin. Sosirea în Berlin mai curând, decât cum se stabilise în programul de călătorie, se aduce în legătură cu proiectele militare germane. După cum istorisesc foile franceze „Figaro” și „Libre parole”, s'a întâmplat un incident caracteristic cu ocaziunea banchetului dat în Quirinal. După-cep împăratul german a terminat toastul, ținut în limba germană, marele duce Vladimir, fratele țarului, se întorse cu paharul în mână către vecina sa, soția ambasadorului francez și dișe cu voce tare: Eu, madame, fără nici o frasă și din totă inima beau pentru binele și prosperarea patriei d vostre scumpe. — A urmat o tăcere ca de 10 minute și numai după aceea s'a început conversațiunea.

* * *

Adunarea generală a societății „Concordia”, care s'a ținut zilele trecute în Cernăuți, a fost precum serie „Gazeta Bucovinei” în orice privință o manifestare imposantă, un succes îmbucurător și un progres pe calea civilizațiunii. Interesul publicului de pe la țară a fost foarte viu și s'a arătat prin participarea unei mulțimi de membri și alegători din toate părțile țării, începând din împregiurimile Cernăuțului până la munții de pe la Câmpulung și Dorna. Ce trebuie să ne bucurăm mai mult și să ne însușim o încredere mai mare în viitorul națiunii române din Bucovina, este interesul cu care s'a discutat, nu numai cestiuni, cari privesc starea materială a poporului ci și un șir lung de propuneri cu caracter curat național, privitoare la asigurarea condițiilor celor mai fundamentale ale existenței naționale. S'au atins mai multe puncte privitoare la dreptul limbei române în viața ofi-

cială, la școli românești, la noua lege despre secretarii comunali, care a iritat atât de mult spiritele noastre; aceste ne arată, că poporul nostru începe deja a se desvolta și a înțelege drepturile sale.

* * *

Tratatul între guvernul român și guvernul austro-ungar, pentru încheierea unei convențiuni de comerț, continuă calea lor liniștită. Consiliul român de miniștri s'a întrunit zilele acestea și a discutat propunerile austro-ungare. În urma acestui consiliu, dl Papiniu, delegatul guvernului român, a plecat la Viena investit cu nouă instrucțiuni. Se aude, că tratativele vor isbuti de astădată, de ore ce de ambele părți se pune multă bunăvoință.

Sinodul eparchial din Arad.

(Urmare.)

În ședința a III-a a sinodului s'au rezolvit actele de dotațiune, care le-au făcut credincioși din eparchie pentru scopuri culturale și bisericesci. Se înșiră la 50 de asteliu de acte, între care însemnăm al învățătorului în Nadab Ioan Doboș, cinci pătrare de sesiune de pământ în valoare de fl. 10,000; Elena Văcărescu din Fibiș 700 fl.; Damascin Carabuș 1200 fl. etc. S'au investit bani bisericesci în realități în următoarele comune:

Comuna Sâmbăteni a cumpărat un complex de pământ cu 1200 fl. Semlac 13 jugere cu 2600 fl. Tornea 32 jugere cu 7300 fl. Socodor 10 jug. cu 2015 fl. Gașa a cumpărat 1/4 pământ cu 1500 fl. Comuna Fiscut a cumpărat 5 jug. de pământ și o casă; Ususeu a investit în pământ 6200 fl.; comuna Cerneteaz 5 jug. cu 970 fl. și comuna Ghiroda 5 jug. cu 875 fl. etc.

Se constată mai departe, că în anul 1892 s'a terminat edificarea bisericilor din Jabar și Gruini și s'au sântit, — că s'au terminat și si așteptă sântirea biserica din Valea-mare, er sub edificare stă biserica din Nădab.

Din raportul senatului bisericesc dela consistoriul din Oradea-mare, se vede, că acel senat a ținut în decursul anului 1892 8 ședințe, în cari sub 388 numeri seriali a rezolvit toate cauzele avise de statutul organic la competența sa, că procese divorțiale a pertractat și rezolvit 29, procese disciplinare 28, — că acel senat se compune din un vicariu episcopesc ca președinte, 1 asesor ordinar referinte și 8 asesori onorari, că la jurisdicțiunea acelu consistoriu aparțin 6 protopresbiterate cu 242 de parohii matre și 116 parohii filie, că dintre parohiile matre 212 sunt deplinite, er 30 sunt vacante, că personalul în cler se compune din 1 arhimandrit, 1 asesor referinte, 6 protopresbiteri actuali, 1 protopresbiter

emerit, 172 parochi, 28 administratori parochiali, 14 capelani, 1 diacon și un preot deficient — de toți 225, — că în anul 1892 s'au chirotonit pentru acel district 7 preoți și un diacon, că numărul populațiunii acelu district a fost la finea anului 1892 de: 174,183, și adevă cu 1308 mai mulți decât în anul 1891, că numărul născuților în 1892 au fost de 9094, al răposăților de 7810, că numărul celor ce au emigrat a fost de 1179 er al celor imigrați de 1199, că au trecut dela confesiunea noastră la alte confesiuni 38, er dela alte confesiuni au trecut la confesiunea noastră 42, că numărul căsătoriilor încheiate în 1892 a fost de 1824, între cari 113 căsătorii micste, că numărul concubinatelor a fost 2048, și adevă cu 89 mai puține, decât în 1891, și că consistoriul a luat toate dispozițiunile de lipsă pentru conviețiri nelegiuite, și a întreprins toți pașii de lipsă pentru încassarea taxelor restante și curente la fondul preoțesc.

— Sinodul ia aceste date la cunoștință.

După acesta sinodul la propunerea comisiunii, avisează consistoriul a lua dispozițiunile de lipsă pentru împedecarea Nazarenișmului, care s'a ivit în unele comune.

În fine tot la propunerea comisiunii sinodul avisează consistoriul din Arad a subșterne la proesima sesiune regulamentul seminarului diecesan împreună cu întregirile ce va afla de lipsă a se face în acel regulament.

Ședința a IV la 7/19 Aprilie.

În ședința a IV-a se ia la cunoștință raportul senatului școlariu referitoriu la înființarea unei preparandii de fete, și că consistoriul în considerarea greutăților, pre cari le va întâmpina întru susținerea școlilor elementare prin ameliorarea salariilor învățătoresci, nu a putut face pașii ulteriori, până când nu se vor regula salariile învățătoresci.

Raportul senatului școlariu, că în anul trecut s'a deschis uncurs pentru propunerea albinăitului, sub conducerea preotului N. Martinoviciu, la care au participat 40 de învățători, se ia la cunoștință.

Ședința a V-a, s'a ținut în 7/19 Aprilie la 5 ore p. m.

În ședința a V-a, continuându-se raportul comisiunii școlare se constată, că pe teritoriul consistoriului din Arad sunt 409 școle elementare, învățători cu preparandie 357, cu examen de calificățiune 293, cu teologie 34; prunci obligați a frecuenta școla cuotidiană sunt 37,733, dintre cari au fost prezenți la examen 15,459, obligați la școla de repetițiune au fost 14088, dintre cari au fost prezenți la examen 773, că sunt 98 coruri vocale, 212 școle de pomi și legume, 114 biblioteci școlare, 23 albinării, 286 edificii școlare corespunzătoare.

În institutul preparandial din Arad sunt 113 elevi, în cursul pregătitoriu 34, er în școla de model 18.

Raportul consistoriului din Arad, din care se vede, că în gimnasiul și școla reală din Arad, sunt elevi de confesiunea noastră 37, în preparandia de stat din Arad 9, în gimnasiul din Sarvaș 12, în școlele civile din Macău 16, în gimnasiul din Ciaba 5, în gimnasiul din Bichiș 10, în școlele din Lipova în cele comerciale 23, în cele civile 38, în normale 22, la școla din claustrul rom. cat. 38 de fete, la propunerea comisiunii se ia la cunoștință cu adaosul ca consistoriul se arete pre viitoriu dacă elevilor din aceste școle li se propune religiuinea și limba română.

Din raportul senatului școlariu dela Oradea-mare se constată, că acel senat a ținut în decursul anului 1892, 8 ședințe, în cari a pertractat sub 307 numeri toate obiectele avise la competența sa. Cu privire la activitatea desvolată de acel senat pentru ameliorarea și regularea salariilor învățătoresci la suma prescristă, că aceea regulare a mai succes în 18 comune, și astfel că dotațiunea învățătorescă prescristă este regulată în 108 comune aparținătoare la jurisdicțiunea Consistoriului din Oradea mare și că din lipsa de mijloce nu s'a putut regula dotațiunea învățătorescă în 122 comune pentru a cărei întregire se recere o sumă de 16.380 fl. 86 cr. și în legătură cu acesta luându-se la pertractare, raportul consistoriului din Arad despre cele întreprinse întru regularea dotațiunii învățătoresci; sinodul luând aceste date la cunoștință și cu considerare la conculusul luat de prea venerabilul consistoriu metropolitan sub Nr. 185 din 1892, — la propunerea comisiunii decide următoarele:

1. Se avisează ambele consistore a iniția colecta dispusă prin prea venerabilul consistoriu metropolitan pentru întregirea salariilor învățătoresci din comunele sărace;

2. Se avisează ambele consistore a continua cu adunarea datelor referitoare la ameliorarea dotațiunilor învățătoresci, îngrind ca unde comunele vor pută să susțină școlele din mijlocele lor proprii, acolo să se întreprindă toate dispozițiunile de lipsă, pentru susținerea școlilor din mijlocele proprii, er la comunele mici, unde va fi cu puțință să se încerce și adfilierea;

3. Ambele consistore se avisează a subșterne prea venerabilului consistoriu metropolitan până la terminul cerut, conspectul acelor comune, cari nu pot susține școla din mijlocele lor proprii; și

4. Incât nici din mijlocele proprie, nici din ajutoriul dela fondul metropolitan nu s'ar putea acoperi trebuințele pentru ridicarea și regularea salariilor învățătoresci în toate comunele, se autorisează ambele consistore a concurge la regularea și întregirea acelor din mijlocele bugetarie ale diecesei fără a se altera însă substanța fondurilor și fundațiunilor diecesane.

Se ia mai departe la cunoștință, că la gimn. din Oradea mare au fost elevi de confesiunea noastră 30, în școlele reale superioare 4, în școlele normale și civile 28, în gimnasiul din Beiuș 147, în școlele normale de acolo

de nu te-ai gândit la una ca asta? — așa și vorbi sie și Dinu, lovindu și fruntea în erefă cu palma. „Da mi-a fost drag Nețu, pentru că voiam să-i înlocuiesc pe tatăl seu, imi era milă de densusul, dar el e tot feciorul lui Nėgu, el e de un sange cu hoțul Nėgu, care mi-o răpit pe Tina, nu, viu nu pot suferi ca odrasla lui să se împreune cu Chița. Ah! cum sēmēnă Nețu cu Nėgu, ca ochiu cu ochiu, tot pērul cel creț, tot fruntea cea lată — tu' șerpe, năpărcă la o parte de lângă fiica mea!”

„Chița, Chița!” strigă el apoi cu glas puternic către cei de pe mal, amenințându-i cu mâna.

Să fi fost cei doi fericiți lângă Dinu și să-l fi vădut așa cu ochii înroșiți de mănă și cu fața acoperită cu un vėl de furie, ușor l'ar fi asemēnat cu o fēră sēlbatică ce și vede primejduită viața.

Chița sārī spāriētā din brațele fericirei, fața ei pārē că era vāpsitā cu vāpsēlā roșie, ochii ei priviau tulburi spre părintele ei cel amenințator.

„Nețule șopti ea, acum ne-a vėdut tata, scie totul, vėdi și folosește privilegiul ca să-i împăcăm — te las, rē-

māi cu Dumneșeu, fi veselā ca Chița ta! și luādu și berda de pipirig și papură sub suorā plecā Chița, după ea sburau privirile lui Nețu, ce se opriau la cositele ei cele negre și despletite în capetele îngănate de vėntul de tōmnā. Și cum o vėdū el așa cu capul plecat pāșind pre pajiste și dispārēnd acum printre tufe de porumbi și rugi, acum printre bozi, scāeți și urzici, îi venia să credā, că nu-i ființă ca Chița lui în lume, nu-i! Sosi la fāntānița din rozorul labului acoperit încă cu paie de cucuruz și aci își scōse basmaua, ce o cāpētase Dumineca trecută la joc dela Nețu și întorcēndu-se cu fața către lac, duse nāframa cea albā, brāzdatā cu floricele roșii, la gurā, apoi o scuturā în vėnt — dar iute și urmā calea mai departe, căci băgā de sēmā, că și părintele ei o urmăresce cu ochii.

„La lucru, Nețule, la lucru!” strigā Dinu din mijlocul lacului, către Nețu cel de sub salcie, care încă nu se mișcase din locul fericirei tulburate. Acesta se sculā repede ca trezit dintr'un somn, sārī în luntre și dispārū în trestii, fără a se gândi la vorbele din urmă a Chiții. Liniste mare în giurul

lacului, toate sēlbātāciile gureșe tăceau, parecā într'adins, ca să asculte la suspinele, la semnele sbuciumării lăuntrice, a smācinării sufletesci alor doi pescari din două unghiuri ale lacului.

Numai tārđiu, după ce pārāsirā ogorul toate plugurile și pāmēntul întreg se învālī în pāiengenishul fumuriu a serii de tōmnā, pārāsirā și pescarii nostri lacul. Tācuți, în traiste numai cu vre-o cāțiva pescuți se depārțarā pe cārāruse deosebite.

* * *

Sfārșitul tōmnei era sosit! Lacul cu cāmpul din giurul lui forma un fel de lume mōrtā, era pustiit ca inimile omenesci lipsite de ori și ce plăcere, Chiar și paie de cucuruz erau tăiate în jēpi și duse pe acasă, aședate în jiredi pe sālciile și merii cei vechi din fundul grādinilor; cotōrele însă arētau, că a fost împodobit odatā cāmpul cu cucuruz, cam așa precum dovedesc și ruinele, că preste ele au înflorit cāndva cetāți și orașe; așa, precum durerea inimei cuprinsā de desamāgire dovedesce, că acēstā a fost odatā plină de fericire și nādājduiri.

Era Sāmbāta după amēdi. De cātrā bisericuță aducea vėntul glasul jalnic și cucernic al clopotului spre grādinuța lui Dinu.

Clopotul, prietinel creștinilor suna de vecerne și Chița cea evlaviosā, carea cosia în grādinā la o māneacă de iie, ședēnd pe un scaun lāngā masa cea de pētrā, aūind glasul clopotului aruncā cusăturā din mână, își făcū cruce și dișe un „Dōmne ertā-ne pēcatele!” Apoi se grābi a scōte din grādinā vițelul și se îndreptā spre pridvorul casei.

„Chițo, aūdi tu Chițo, cum plānge clopotul și cum se bocēșce, scii pe cine-l îngrōpā? Pe Nėgu, pe tatāl lui Nețu!” vorbi Dinu, care eși din casā în pridvor, cu pērul cel lung dat preste frunte, cu ochii eșiți tare afarā din cap și înroșiți, pare-cā erau acoperiți de o peliță roșie.

„O, trage numai de vecerne”, îi respunse Chița cu ochii sleiți în lacrimi, esti bolnav, tatā, dar nu mai scii cā nenea Nėgu-i mort de mult, nu scii, cā s'a înecat în lac?”

(Va urma.)

36, în gimnasiul din Șalonta 13, în gimnasiul din Dobrișin 2 elevi.

Se ia la cunoștință raportul despre ținerea conferințelor învățătoresci și despre două fundațiuni scolare nouă: Alecsandru Lebu mare proprietariu în Sibiiu premiul I, 20 fl. Dumitru Opriș din Șura mare 10 fl., 6 diplome de laudă: Alecsandru Lebu și Maniu Rotariu din Șura mare. Pentru tărenți de pinzgau: Dumitru Ciupa din Șura mare 5 fl., Pentru vaci de pinzgau au primit diplome de laudă: Ilie Stanciu Sibiiu, Nicolau I. Imbăruș Sibiiu, Iuliu Baci Sibiiu, Petru Tóder Sibiiu, Andrei Gabor Sibiiu, Sabin Barcian Rășinari, Ilie Popadan Sibiiu. Pentru juneci de pinzgau: Vasile Turcu Șura mare 5 fl., George Avrigean Sibiiu 5 fl. 6 diplome de laudă: Ioan Mohan Sibiiu. Pentru vaci (incruși): Nicolau Morariu Sibiiu 10 fl.; Nicolae Tîrnovean Sibiiu 5 fl. Nicolae Beșta Sibiiu 5 fl., pentru tauri de rasă indigenă: George Modran Bunganard 5 fl. pentru bivoli Ana Dan din Brad 5 fl.

(Va urma.)

Noutăți.

Expoziția de vite de prăsilă. La expoziția de vite din Sibiiu, care a fost bine cercetată și vitele aduse de tot frumoase, au câștigat premii, dintre esponenții de români: pentru tauri de pinzgau: Alecsandru Lebu mare proprietariu în Sibiiu premiul I, 20 fl. Dumitru Opriș din Șura mare 10 fl., 6 diplome de laudă: Alecsandru Lebu și Maniu Rotariu din Șura mare. Pentru tărenți de pinzgau: Dumitru Ciupa din Șura mare 5 fl., Pentru vaci de pinzgau au primit diplome de laudă: Ilie Stanciu Sibiiu, Nicolau I. Imbăruș Sibiiu, Iuliu Baci Sibiiu, Petru Tóder Sibiiu, Andrei Gabor Sibiiu, Sabin Barcian Rășinari, Ilie Popadan Sibiiu. Pentru juneci de pinzgau: Vasile Turcu Șura mare 5 fl., George Avrigean Sibiiu 5 fl. 6 diplome de laudă: Ioan Mohan Sibiiu. Pentru vaci (incruși): Nicolau Morariu Sibiiu 10 fl.; Nicolae Tîrnovean Sibiiu 5 fl. Nicolae Beșta Sibiiu 5 fl., pentru tauri de rasă indigenă: George Modran Bunganard 5 fl. pentru bivoli Ana Dan din Brad 5 fl.

Conferența dlui Gr. G. Tocilescu. Joia trecută dl Gr. G. Tocilescu a ținut la Ate-neul din București o conferință despre monumentul Adam Klissi, descoperit în Dobrogea. Dl conferențiar a arătat publicului, proiecțiuni electrice, diferite vederi de pe pietrele găsite și a terminat, în aplauzele asistenților, amintind, că acest mare monument, ridicat în timpul Marelui Traian, cuceritorul Daciei, a fost câștigat de români, împreună cu Dobrogea, sub domnia întâiului rege român biruitor în câmpiile Bulgariei. Regele, care a asistat la conferință dimpreună cu principele moștenitor și principesa Maria au luat apoi parte la reprezentațiunea teatrală a d-șorei Agata Bărsescu.

Advocat nou. Ni se comunică din Turda, că dl George Popescu și-a deschis acolo cancelaria advocațională.

Doctor român în Carlsbad. Aflăm, că dl Dr. I. T. Mera, medic român dela facultatea de medicină din Viena, fost medic în stabilimentul de hidroterapie din Gräfenberg, s'a stabilit în Carlsbad.

Dela comitat. Protonotariul comitatului Sibiiu, dl Cornelii Tobias face cunoscut, că comisiunea economică comitatensă a votat și de astădată pentru stărpirea animalelor sălbatice daunătoare suma de 250 fl. și anume: pentru un puie de urs 4 fl.; un urs de cel puțin un an 6 fl.; ursică 8 fl.; pentru un puie de lup, care suge ori purcel sălbatic 2 fl.; pentru un lup ori mistreț 3 fl. pentru lupică 5 fl. Din suma de 100 fl. se vor da premii pentru 1 litru de gândaci de Maiu vii 1 cr., 5 capete de fluturi 1 cr., pentru 1 cap de ciură 5 cr.; uliu (gaie) 10 cr.; șoim 10 cr.; buhă 20 cr.

Tot numitul protonotar face cunoscut că în 9 Maiu a. c. n. la 10 ore a. m. se va țină pertractarea ofertelor pentru construirea unui pod pe drumul între Apoldul mic și Amnaș și a unui pod pe drumul comitatens între Topârcea și Mercurea. Detalii se pot căpăta în cancelaria vicespanului.

Alegere de vice-span. În congregațiunea din 29 Aprilie a comit. Brașov a fost ales de vice-span protonotariul Alecsandru Tompa. S'au făcut și alte alegeri de am-ploiați la comitat, dar între cei aleși nu figurează nici un român.

Proselitism. Foile din Budapesta anunță că secta baptistilor din capitala Ungariei cuprinde tot mai mare teren. Apostolii acelei secte întrebunțază toate mijlocele pentru a-și

înmulți numărul. Copii de scôlă, copilași mici și fete sunt uneori admeniți cu vorbe frumoase, de alte ori luați cu forța și duși în casele de rugăciuni, unde îi pune să cetească, ori le cetesc înșiși ôre întregi din biblie. Poliția, în urma mai multor pîri, cercetază cu deamăruntul lucrurile.

Himen. Dl Toma Simtion și D-șora Parasciva Murășian și vor serba actul cununiei Duminecă în 25 Aprilie a. c. la 4 ore p. m. în biserica gr. cat. din Pôrta-tur-nului. La 7 ore va fi masă și petrecere în „Grădina Hermann“.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Cttul Treiscaune, Aprile 1893.

Mult stimat d-le redactor! În cele ce urmăz, vreau să arăt pe scurt noul atac îndreptat asupra restului de scôle confesionale române gr. or. din comitatul Treiscaunelor.

Drept introducere amintesc, că un articol vehement din opoziționalul „Ellenzék“ dela Cluș, reproduc în părțile sale esențiale și de „Gazeta Transilvaniei“ în nrul seu dela 20 Martiu v. a. c., dă o lumină destul de limpede asupra viitoriului, cel urzesc scôlelor noastre contrarii noastre, cunoscuți alt-cum de toți.

Comitatul Treiscaunelor, prin succesul câștigat pe terenul scolar cu deosebire în ultimii ani, de cătră mai marii țilei; — se înfațșează de așa, — încât nici cea mai mică îngrijire nu ar pute însufla acelora, cari luptă pen-validitatea „ideii de stat maghiar“; și cu toate acestea, pe basa espunerilor prejudiciabile ale d-lui inspector reg. de scôle din comitat — conform că-rora esistența bieților secui ar fi amenințată cu estirpare prin conviețuirea cu valachii și prin influința covârșitoare a scôlelor valache — vine de nou Dl ministru de culte și instrucțiune publică — și pe lângă cele 46,000 fl. dați și până acum pentru instrucțiunea poporală din comitatul Treiscaunelor — mai promite o nouă jertfă din punga statului pentru „prefacerea în scôle de stat a tuturor acelor scôle din comitat, unde poporul sēcuesc este periclitat prin lățirea valachismului“ — și pentru progresarea celor existente; — ca nu cumva „prin activitatea de subminare“ a românilor „cari în anii din urmă au început a jertfi foarte mult pentru ridicarea cul-turei poporului de rënd“ — să se clatine fundamentul patriei noastre.

Iute și degrabă promisiunea d-lui ministru a devenit fapt — căci guvernul instrucțiunii publice a și însărcinat pe dl inspector regiu de scôle cu realizarea planului propus, așa că ați deși nu am cunoștință pozitivă despre întreprinderile d-sale în întreg comitatul, dar pot relata cu obiectivitate despre procedura d-sale în afacerea prefacerii scôlei românesce gr. or. în scôlă de stat din comunele: Brețcu și Poiana sărată, ca cele dintâi victime. Nu sunt decât câteva țile, de când dl inspector reg. de scôle a eșit în vechiul oraș liber regesc, — ați însă în marea comună Brețcu — locuită de români în partea ei cea mai mare, — cari români își agonisesc pânea cu multă trudă ca economi de oi, cu deosebire prin România. După o învitate de mai dinainte din partea antistiei comunale — urmată din ordinul fisol-găbirăului — la ziua prefaptă s'au prezentat și antestătătorii scôlei române gr. or. mai mult din curiositatea de a sci ce se va întâmpla — nici decum însă cu intențiunea de a intra în con-tracțări de acest fel. Și pe când se desfășurau mai cu căldură avantajile nespuse de mari, ce ar rezulta și pen-tru români și, pe când dl in-spector reg. s'era mai mult de su-perior și al scôlelor noastre — s'era ridică energeticul protopop, P. O. D. Di-mitrie Coltofean și în calitate de inspector districtual de scôle denegă

acestui dreptul de a se amesteca în afacerile noastre scolare (respect. de a căuta prin presiune să convertescă pe români) 6r scôlele confesionale din în-treg comitatul și în special pe cea din Brețcu o declară și pe viitoriu de atare ca pe una ce corespunde întru toate legilor scolare. Cu toate acestea însă s'a decretat pentru Brețcu scôlă de stat, lăsându-se în grija antistiei aflarea lo-cului mai potrivit pentru a sta mai la îndemâna românilor.

În Poiana Sărată s'au folosit de altă apucătură.

S'au invitat antestătătorii scôlei române gr. or. a-și da consimțământul la prefacerea chiar a însuși edificiului scôlei noastre în scôlă de stat — ce-eace neobținând, au decis ridicarea unei nouă clădiri ca atare. Totodată s'au constrâns locuitorii (majoritatea covârșitoare români gr. or.) ca să aducă materialul necesar gratis.

6r acum, după-ce cred, că nu mai este îndoială despre atacul violent îndreptat contra scôlelor noastre — des-pre care trebuie să scim sigur, că cât mai curând se va îndrepta pe rënd pe rënd asupra tuturor scôlelor ce le mai avem prin comitat — vin a ruga pe toți frații români, în special pe d-nii preoți și învățători, ca pe cei întâiu chemați — a nu mai întrelăsa nici un singur moment regularea afacerilor noastre scolare, ca întru toate să co-rispondă legilor scolare. Deocamdată să nu perdem din vedere 1. ridicarea salariului învățătoresc până la suma mi-nimală provădută prin lege, 2. insti-tuirea atător învățători, căți pretinde numărul elevilor și 3. edificarea de clă-diri scolare corespunzătoare.

Din parte-mi cred, că prin ace-lea comune, în cari dl inspector reg. de scôle teme valachizarea scēuilor, și 6răși în acelea, unde abia căte un cio-botar trece drept patriot în ochii duș-manilor noștri — cred, că pe lângă o armonioasă întrepunere din partea tuturor celor chemați — nu ar fi im-posibilă efeituirea celor 3 mai neapă-rate cerințe. Și accentuez, că nu ar fi imposibil, căci sciu cât de tare este înrădăcinat în pieptul a cătorva co-mune marginase simțul de naționali-tate și de conservare al religiunii stră-bune. Dacă însă acesta nu se va pu-tea nici decum, apoi de pe acum pu-tem să ne deplângem sôrtea noastră și a fiilor noștri — căci aceea nu va fi alta de cum o vedem la perduții frați ai noștri prin comunele din cen-trul comitatului.

Atunci vom sci și noi căți mai suntem români, pentruce d'ande Mol-dovân, Plugar, Vâncsa, Voicu etc. etc. nu se sfiesc ați a se numi cu mân-drie, că sunt magiari.

Dar noi să ne lăsăm duși de cu-rent, ci când vedem atacul mai mare, atunci să facem mai multă resistință, apoi să mai și sperăm pe lângă aju-toriul lui Dumnezeu și în al Preaven. consistoriu archidiececan din Sibiiu, carele, v6d6nd un pericol în întreg cor-pul nostru național din Ard6l — abu-năs6mă, că încă va spori ajutorul dat până acum scôlelor de prin Treiscaune.

D. P.

Cestionariu istoric.

de

Nic. Densușian.

(Urmare din nr. 38).

204. Cum se numesc pe sine 6menii din ținutul de acolo?

205. Ce numiri satirice întrebunțază 6menii de acolo pentru locuitorii din ținutu-rile vecine? d. e. Moți, Mocani, Bufeni, Fră-tuți, Tuțueni, sau alt cumva?

206. Ce fel de locuitori se înțeleg pe acolo sub numele de:

— Daci? — Decieni (Dicieni)? — Gu-gani? — Cojani?

207. Cum numesc poporul ținutul de acolo: d. e. țera Oltului, țera Hațegu-lui, etc.

208. Sunt cunoscute la poporul de acolo numirile de;

— Ard6l? — Țera românescă? —

— Moldova? — Bucovina? — Țera-ungur6scă? — Bănat? — Țera bul-gărescă? — Țera s6rb6scă? — Țera leș6scă? — Țera rus6scă? —

— cum 6ic 6menii pe acolo în vorbire ne ducem în „Ard6l“, ori ne ducem „peste te munte“ ne ducem „în haia ț6ră“?

209. Ce spune poporul, ce nume au mai avut în vechime:

— Țera Ard6lului? — Țera românescă?

— și Moldova?

210. Ce spuneau b6tr6nii, ce fel de po-por au fost în vechime în număr mai mare pe fața pământului?

211. Ce se vorbesce, până unde se în-tindea în vechime pământul locuit de români? — și anume pe unde se mai spune, că a fost în vechime popor românesc?

212. Se aude cumva pe acolo pove-tind poporul de o ț6ră cu numele de:

— Dacia? — Gepidia? — Gothia? —

Hunia? — Romania (cu a nu cu ă)?

213. La ce ținut îi mai 6ice poporul pe acolo Vlachia ori Țera românescă? (NB. Afară de țera românescă dela nordul Du-nărei de jos).

214. În ce sate sau ținuturi locuitorii se numesc Vlachi sau Olachi?

215. Cum se numesc pe sine locuitorii români din Bulgaria și cum numesc ei ți-nutul locuit de d6nșii?

216. Cum se numesc pe sine locuitorii români din Valea Timocului și din Valea Moravei, și cum numesc ei ținutul, în care locuesc?

217. Cum pronunță poporul de acolo numele orașelor din apropiere? d. e.

— Argeș ori Ardies? — Rușava ori Orșova? — Sebeș ori Caransebeș? — Bra-șeu ori Brașov? — Abrud ori Avrud, sau Baiă de Abrud? — Sibiu ori Sibiniu? — Aiud ori Aniud etc.?

218. Sătenii de acolo când vorbesc de orașul din apropiere, i 6ic cumva pe nume d. e. Câmpul-lung, Argeș, București, Hațeg, Belgrad, ori i 6ic numai simplu „oraș“? d. e. mă duc la oraș, vin de la oraș.

219. Când se duc 6menii din satul de acolo la ț6rg în orașul din apropiere, ca să v6ndă ori se cumpere, se duc ei în haine de s6rbătoare?

— ori în haine de lucru, de toate țilele?

220. În ce oraș sau cetate de acolo spune poporul, că ar fi fost în vechime sca-unul unei domnii 6re care?

221. La ce casă îi 6iceau mainainte ț6ranii casă ori curte împ6rătescă?

— ori curțile „conțului hălui mare“?

222. Se aude undeva pe acolo în gura poporului cuv6ntul de pag (ori pog) și de vic în loc de sat?

223. Se află pe acolo vre un loc, sat oraș ori ținut cu terminațiunea în din? d. e. Segedin, Huiedin etc.?

224. Ori cu terminațiunea în uș? d. e. Floruș, Drăguș?

225. Sau cu terminațiunea în inți sau enți? d. e. Bințiți, Mehedinți, Cernenți etc.?

226. Ori cu terminațiunea în aș? d. e. Almaș, Slivaș, Făgăraș?

227. Cu terminațiunea în ip? d. e. Asinip?

(Va urma.)

Diverse.

Dece regule pentru ochi. Voesci a-ți conserva bine ochii, atunci îți însemnă ur-mătoarele dece regule:

1. La ori ce lucru, mai ales însă la cetit și scris, precum și la cusut, legat și la lucrurile de mână mai fine bagă bine de samă, ca se ai lumină de ajuns și dacă e cu puțință aceea se cadă asupra lucrului din partea stângă și deasupra.

2. Încungiură după puțință, ca lumina s6relui și a lampei să cadă direct în ochi, ori resfrângerea aceleia din zăpadă ori din hărtiă albă să lov6scă în ochi.

3. Lumina de lampă, de gaz etc. să nu pâlăiască (j6ce); ochiul trebuie scutit de zarea flacărei prin un paravan.

4. Paravanele de sticlă albă (de lapte) sunt cele mai bune, din contră cupolele și paravanele de sticlă cu v6rgi și figuri sunt foarte stricăcioase pentru ochi. Tot atât de stricăcioase sunt și paravanele întunecate, prin cari nu p6te străbate lumina.

5. Bagă de samă totdeauna la acea, ca la lucru se nu ții ochii prea aproape, precum ușor se poate întâmpla acesta la scris și la lucrurile de mână ale femeilor. Acesta provine din îndatinare și produce miopia.

6. In amurg (de sara și dimineața) nici când se nu cetesci, scrii ori se lucră la lucruri fine de mână, pentru-că prin aceea puterea de vedere a ochilor se încordă prea tare.

7. Dacă ochii la lucru te dor sau lăcrămăză sau dacă la cetit ori scris literile jăcă și se amestecă, atunci lasă pe puțin timp lucrul la o parte și de se poate privesce în verde și numai după puțină pauză începe érași mai departe, la cas de repetire încetă de a mai lucra.

8. Nu ceti culcat în pat ori pe divan, nici mergând, călătorind fie pe tren, fie pe trăsură; această datină rea strică ochii în tocmăi așa ca și lumina pălpăitoare. Asemenea după un morb greu trebuie grigiți ochii cu precauțiune.

9. Nu purta ochelari fără prescriere medicală.

10. Păzesce ochii de schimbare repentină dela lumină la întunec și te nisuesce a-i întări prin un mod de viață regulat și anume prin o potrivită împărțire a timpului pentru culcare și sculare.

După „Minerva“.

Din public *).

Mulțămită publică.

Societatea corului bisericesc din Sibiu, suburbiul inferior se simte plăcut îndemnată a aduce mulțămită d-lor diletanți meseriași români cari au debutat în sara de 22 Aprilie n. a. c. la producțiunea teatrală împreună cu dans în favorul acestui cor și care constată prin această totodată cu mulțămită primirea sumei de 11 fl. 50 cr. ca venit curat rezultat dela numita producțiune.

Sibiu, în 2 Maiu, n. 1893.

Societatea corului bisericesc din Sibiu, suburbiul inferior.

*) Pentru cele publicate în rubrica această redacțiunea nu e responsabilă.

Red.

Concurs de litațiune.

Pentru zidirea năuiei biserici din Cebea și respective darea acesteia în întreprindere pe calea litațiunii minuennde, se publică a treia oră concurs.

Litațiunea se va ținea în 1/13 Maiu a. c. în casa episcopului primariu Ioan Andreiu, jude comunal în Cebea, unde se pot inspicia condițiunile de litație, precum planul și preliminarul de spese.

Prețul esclămărei e de 8566 fl. 81 cr. și litațiunii au se depună vadiu de 10% dela prețul îndepinderii.

Cebea la 14/26 Aprilie 1893.

Ioane Jurca,

preș. comitetului paroch.

[58] 2—3

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobrie 1892.

Budapesta — Predeal										
Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren accele-rat	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
10.—	8.05	8.05	—	2.15	pl. Viena	sos.	3.—	1.55	3.—	7.20
8.25	1.55	3.20	5.50	9.15	Budapesta	↑	6.20	7.30	6.35	1.50
11.38	4.14	6.50	9.22	11.19	Szolnok	↑	2.55	5.23	3.31	11.46
2.12	5.53	—	11.53	12.57	P. Ladány	↑	12.06	3.46	1.16	10.05
3.53	7.08	12.05	1.50	2.12	sos. } Oradea-mare	pl. sos.	Tr. de per-sone	2.25	11.04	8.43
4.—	7.15	—	2.24	2.19	pl. }	—	2.18	10.44	8.38	11.51
4.30	7.43	1.02	3.03	2.49	Mező Telegd	↑	—	1.52	10.07	8.13
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Rév	↑	—	—	9.30	—
5.45	—	2.50	4.07	—	Bratca	↑	—	1.26	9.10	7.47
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Ciucia	↑	3.53	—	8.31	7.08
7.12	9.37	4.53	5.32	4.50	Huiedin	↑	2.58	12.47	7.53	6.39
8.01	—	6.24	6.24	—	Ghîrbău	↑	1.13	—	6.53	—
8.29	10.37	6.59	6.59	5.55	sos. } Cluș.	pl. sos.	12.17	11.01	6.14	5.25
8.46	11.10	—	8.20	6.18	pl. }	—	—	10.45	5.14	4.48
9.05	11.32	—	8.45	6.34	Apahida	↑	—	—	4.45	4.23
10.08	12.50	—	10.21	7.34	Ghîriș	↑	—	9.23	3.18	3.—
10.37	1.25	—	11.09	7.57	Cucerdea	↑	—	8.54	2.31	2.08
10.56	1.43	—	11.17	—	Ujóra	↑	—	—	2.13	2.—
11.04	1.52	—	11.26	—	Vințul-de-sus	↑	—	—	2.05	1.51
11.28	2.18	—	11.54	8.22	Aiud	↑	—	8.24	1.35	1.23
11.45	2.40	—	12.18	8.38	sos. } Teiuș.	pl. sos.	—	8.07	1.08	12.45
12.15	—	—	12.58	8.43	pl. }	—	—	8.—	12.28	—
12.44	—	—	1.34	—	Crăciunel	↑	—	—	11.57	—
12.59	—	—	1.51	9.14	Blaș	↑	—	7.31	11.42	—
1.35	—	—	2.29	—	Micăsasa	↑	—	—	11.06	—
1.51	—	—	2.48	9.48	sos. } Copșa-mică	pl. sos.	—	6.57	10.4	—
2.12	—	—	3.03	9.50	pl. }	—	—	6.55	10.31	—
2.31	—	—	3.26	10.06	Mediaș	↑	—	6.42	10.09	—
3.04	—	—	4.07	10.28	Elisabetopole	↑	—	6.21	9.31	—
3.46	—	—	4.49	11.04	Sighișoara	↑	—	5.54	8.53	—
4.04	—	—	5.35	11.19	Hașfalău	↑	—	5.34	8.23	—
5.26	—	—	7.23	12.27	Homorod	↑	—	4.29	6.55	—
6.10	—	—	8.09	12.58	Agostonfalva	↑	—	3.56	6.09	—
6.41	Tr. de per-sone	Tren accele-rat	8.43	1.15	Apașa	↑	—	3.40	5.42	—
7.17	—	—	9.18	1.35	Feldioara	↑	—	3.19	5.07	—
8.—	—	—	10.05	2.09	sos. } Brașov	pl. sos.	10.17	2.18	—	6.58
—	11.—	5.15	—	2.19	pl. }	—	9.41	1.42	—	5.57
—	12.29	5.57	—	3.01	Timiș	↑	9.12	1.12	—	5.16
—	1.11	6.29	—	3.31	Predeal	↑	—	—	—	—
—	8.35	12.10	—	9.15	sos. } București	pl. sos.	4.45	7.40	—	8.50

Murăș-Ludoș — Bistrița										
Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren accele-rat	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	—	—	—	4.—	Murăș-Ludoș	↑	—	—	—	7.21
—	—	—	—	6.48	Țaga-Budatelic	↑	—	—	—	4.15
—	—	—	—	9.59	Bistrița	↑	—	—	—	1.16

Simeria (Piski) — Petroșeni — Lupeni										
Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren accele-rat	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	6.—	10.35	4.22	—	Simeria	↑	9.53	3.27	9.35	—
—	7.21	12.23	5.42	—	Hațeg	↑	8.36	1.54	8.25	—
—	9.45	4.—	8.36	—	Petroșeni	↑	6.—	10.50	6.20	—
5.—	—	4.25	—	—	Vulcan	↑	—	10.—	—	9.10
6.12	—	5.37	—	—	Lupeni	↑	—	9.50	—	8.15
6.35	—	6.—	—	—	—	—	—	8.30	—	7.40

Arad — Timișoara										
Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren accele-rat	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	6.15	11.30	5.58	—	Arad	↑	9.44	3.50	10.55	—
—	7.32	12.47	6.46	—	Vinga	↑	9.02	2.46	9.46	—
—	8.42	2.04	7.39	—	Timișoara	↑	8.—	1.11	8.15	—

Ghîriș — Turda										
Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren accele-rat	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
7.48	10.35	3.40	10.24	—	Ghîriș	↑	5.10	9.50	2.50	9.10
8.08	10.55	4.00	10.44	—	Turda	↑	4.50	9.30	2.30	8.50

Sighișoara — Odorheiu										
Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren accele-rat	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	—	4.30	11.25	—	Sighișoara	↑	10.52	6.10	—	—
—	—	7.21	2.11	—	Odorheiu	↑	8.15	3.15	—	—

Careii-mare — Zelău										
Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren accele-rat	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	—	—	5.42	—	Careii-mare	↑	7.05	—	—	—
—	—	—	11.44	—	Zelău	↑	2.10	—	—	—

Copșa-mică — Sibiu — Avrig — Făgăraș										
Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren accele-rat	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	—	2.32	10.57	7.10	pl. Copșa-mică	sos.	9.34	12.05	6.20	—
—	—	2.56	11.21	7.43	Șeica mare	↑	9.05	11.40	5.59	—
—	—	3.36	12.01	8.27	Lónneș	↑	8.33	11.09	5.32	—
—	—	4.02	12.27	8.59	Ocna	↑	8.09	10.43	5.09	—
—	—	4.26	12.50	9.23	sos. } Sibiu	pl. sos.	7.44	10.17	4.49	—
—	—	4.36	1.40	—	pl. }	—	7.28	8.30	—	—
—	—	4.49	1.54	—	Șelimer	↑	7.16	8.17	—	—
—	—	5.04	2.10	—	Veștem	↑	7.01	8.00	—	—
—	—	5.26	2.39	—	Tălmăciu	↑	6.42	7.39	—	—
—	—	5.42	2.56	—	Șebeșul sup.	↑	6.21	7.11	—	—
—	—	6.16	3.31	—	Avrig	↑	6.02	6.51	—	—
—	—	6.37	3.55	—	Porumbacui inf.	↑	5.28	6.15	—	—
—	—	7.03	4.23	—	Cârțișoara	↑	5.04	5.48	—	—
—	—	7.21	4.43	—	Arpasul inf.	↑	4.55	5.37	—	—
—	—	7.41	5.06	—	Viștea inf.	↑	4.27	5.07	—	—
—	—	7.51	5.17	—	Beșimbav	↑	4.17	4.54	—	—
—	—	8.11	5.39	—	Sămbăa inf.	↑	4.01	4.37	—	—
—	—	8.38	6.08	—	sos. } Făgăraș	pl. sos.	3.31	4.05	—	—

Budapesta — Arad — Teiuș										
Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren accele-rat	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	—	10.—	8.05	2.15	pl. Viena	sos.	6.20	7.20	3.—	—
—	—	8.10	1.56	9.30	Budapesta	↑	7.25	1.20	5.50	—
—	—	10.04	4.02	1.05	Szolnok	↑	4.15	11.15	2.21	—
—	—	3.45	6.57	5.24	sos. } Arad	pl. sos.	11.18	8.20	9.05	—
—	—	—	T. d. p.	—	pl. }	—	10.46	7.20	8.40	—
—	—	4.30	2.34	5.46	Glogovaț	↑	10.34	7.01	8.30	—
—	—	4.42	2.34	5.57	Györök	↑	10.11	6.20	8.08	—
—	—	5.03	3.34	6.19	Pauliș	↑	9.58	5.50	7.57	—
—	—	5.14	3.58	6.30	Radna-Lipova	↑	9.44	5.28	7.46	—
—	—	5.32	4.20	6.48	Conop	↑	9.10	—	7.17	—
—	—	5.56	—	7.12	Béza	↑	8.54	—	7.02	—
—	—	6.12	—	7.27	Soborșin	↑	8.03	—	6.24	—
—	—	6.58	—	8.07	Zam	↑	7.28	—	5.53	—
—	—	7.26	—	8.33	Gurasada	↑	7.—	—	5.28	—
—	—	7.52	—	8.57	Ilia	↑	6.49	—	5.17	—
—	—	8.08	—	9.13	Branicica	↑	6.24	—	4.55	—
—	—	8.26	—	9.29	Deva	↑	5.59	—	4.33	—
—	—	8.52	—	9.53	Simeria (Piski)	↑	5.43	—	4.17	—
—	—	10.—	—	10.19	Orăștia	↑	4.42	—	3.30	—
—	—	10.25	—	10.50	Șibot	↑	4.20	—	3.03	—
—	—	10.44	—	11.16	Vințul de jos	↑	4.58	—	2.36	—
—	—	11.58	—	11.44	Alba-Iulia	↑	3.40	9.40	2.19	—
—	—	11.29	7.05	12.06	sos. } Teiuș	pl. sos.	3.04	9.05	1.39	—
—	—	11.56	7.40	12.38	pl. }	—	—	—	—	—

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova										
Orient. Espres	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone		Tren de per-sone	Tren de per-sone	Orient. Espres	Tren accele-rat	Tren de per-sone
9.06	11.—	9.—	9.15	4.15	pl. Viena	sos.	6.15	2.45	3.16	7.05
Vineri	1.55	8.25	2.35	6.30	pl. Budapesta	sos.	7.10	9.14	10.27	1.20
1.58	5.20	7.59	4.24	3.36	sos. } Timișoara	pl. sos.	9.50	5.50	5.13	7.50
—	6.15	8.25	5.25	9.30	pl. }	—	9.20	—	5.07	7.42
—	9.35									